

Årsmelding

2021

*For Sigrid Undset-
selskapet*

Sigrid
Undset selskapet

Årsmøtet 2021

Årsmøtet 2021 ble avholdt tirsdag 3. mars kl. 19 på Teams. Årsberetning, revidert regnskap og budsjett ble lagt fram og valg gjennomført.

Styret

Styret har vært stabilt gjennom 2021, men med noe frafall grunnet personlige forhold.

- Kristin Brandtsegg Johansen, leder og arkivar (2021)
- Cecilie Skeide, styremedlem (2021 og 2022)
- Heidrun Sørli Røhr, styremedlem (2020 og 2021)
- Camilla Bennin, styremedlem (2021 og 2022)
- Kari Spjeldnæs, styremedlem (2021 og 2022)
- Marie Othilie Hundevadt, styremedlem (2020 og 2021)
Har ikke vært med på styrearbeid i 2021, men meldte ikke forfall til valgkomiteen i tide før årsmøtet
- Marit Borkenhagen, styremedlem (2021)
Oppnevnt av Norsk Litteraturfestival

Varamedlemmer

- Janne Aasebø Johnsen (2021)
- Anne-Stine Dolva (2021)

Valgkomite

- Jorid Vaagland (2021)
- Inger Marie Bakke (2021)
- Kirsti Johnson (2021)

Revisor

- Jesper Holthe (2021)

Generelt om Undset-året 2021 – hundreårsjubileum og korona

Forholdene tatt i betraktning har vi fått til mye god Sigrid Undset-formidling i et år da mye måtte avlyses og utsettes. Det ble fysisk litteraturfestival på Lillehammer, det ble mange nye vandring, hagevandring, fjellvandring og byvandring. Vi fikk også til to tradisjonsrike Søndager-på-Bjerkebæk, og Nobel-foredrag i 13. desember. Ikke minst har vi fortsatt med mer og bedre digital Sigrid Undset-formidling.

Også dette året var fra begynnelsen preget av forberedelser til feiring av hundreårsjubileet for *Kristin Lavransdatter* – spesielt *Husfrue* som ble utgitt 1921– en feiring som skal vare tre år til ende, med *Korset* som kom ut i 2022.

I den anledning planla Sigrid Undset-selskapet i samarbeid med Norsk Litteraturfestival en seminarrekke under Litteraturfestivalen på Lillehammer for å sette søkelys på dette bindsterke verket, som jo er høydepunktet i Sigrid Undsets forfatterskap. Til glede for lesere som kjenner verket godt og nye lesere som kan lese det for første gang.

Med denne seminarrekken ønsker vi å belyse Sigrid Undsets store verk med litteraturhistoriske perspektiver, samtidig som vi vil kaste lys over betydningen av at disse bøkene i perioder har vært folkelesning, og befinner seg blant de mest leste i vår litteraturhistorie.

Det var med stor glede vi kunne ønske velkommen til Litteraturfestival - Sigrid Undset-dagene på Lillehammer 26.-30. mai. Onsdag 26. mai fikk vi feiret at det er hundre år siden *Husfrue* ble utgitt. Vi fikk både belyst den store kjærlighetshistorien i et littera-

turhistorien og kjærligheten til bøkene om Kristin Lavransdatter spesielt. Forfatter og norrønfilolog Bergsveinn Birgisson kom og kastet lys over Sigrid Undset som historiefordrager og hennes inngående kjennskap til den norrøne arven. Forfatter Cecilie Enger holdt et innlegg om sitt nylig innledete forhold til Sigrid Undset og hennes bøker. Litteraturviter Kaja Schjerven Mollerin satte kjærlighetshistorien mellom Kristin og Erlend inn i et lengre perspektiv, og fikk den belyst gjennom andre klassiske kjærlighetsdramaer som *Tristan og Isolde*, *Romeo og Julie*. Etter disse innleggene var det panel-samtale med alle disse tre, med Kristin Brandtsegg Johansen som samtaleleder.

Billettene til arrangementene ble revet bort nesten med det samme programmet ble lagt ut. Flere interessante programposter omhandlet Sigrid Undset. Vigdis Hjorth holdt årets Sigrid Undset-forelesning under tittelen «Kristin Lavransdatter og metoo». Vi takker stiftelsen Gunnar Bjerkes Kulturfond for støtte til å gjennomføre det flotte programmet. Våren 2022 planlegger vi et seminar, med utgangspunkt i *Korset*, om tro og tvil – og hvilken plass Gud har i litteraturen.

Dessverre måtte vi avlyse vårt tradisjonsrike vårmøte i Aschehougs lokaler, for andre år på rad, men heldigvis fikk vi låne peisestua på Bjerkebak til å streame en samtale med Morten A. Strøksnes om hans oppdagelse av Sigrid Undsets liv og forfatterskap, med særlig vekt på *Tilbake til fremtiden*.

Også dette året ble det nedlagt mange timer og mye arbeid på søknadsskriving. Vi vil spesielt takke Bergesenstiftelsen og Fritt Ord for støtte til å bygge opp den digitale satsningen vår. Digitalisering måtte bli løsningen på mange utfordringer også dette året, og vi har lært betydningen av å ta i bruk alle digitale kanaler, ruste opp hjemmesiden, bygge oss opp på fb og Instagram. I samarbeid med Rubic og Kompani Kvam har vi fortsatt et omfattende arbeid med utvikling av hjemmesiden vår, utsendelse av nyhetsbrev, publiseringer på fb og Instagram. På nettsiden har vi også linker til sentrale samarbeidspartnere som Bjerkebak – Sigrid Undsets hjem, Norsk Litteraturfestival, Store norske leksikon, Bokselskapet, Nasjonalbiblioteket og Svenska Akademin.

Vi har mottatt støtte fra Fritt Ord, Bergesenstiftelsen og Sparebankstiftelsen, for å

øke innsatsen på formidling overfor barn og unge, både fysiske arrangementer og økt digital formidling overfor våre medlemmer, men også til en større målgruppe der vi spesielt satser på å nå unge lesere og studenter. Det er med stor glede vi registrerer at interessen for Sigrid Undsets liv og forfatterskap stadig engasjerer forskere og studenter, og vi vil gjerne formidle mer av dette interessante stoffet til våre lesere. På fb har vi nå over 1000 følgere (det er gledelig etter at vår fb-konto ble slettet uten forvarsel både i 2019 og 2020) og godt over 500 på Instagram. Medlemstallet vårt har økt til over 500.

På det digitale feltet har vi også i år hatt god bistand fra vår gode hjelper Agnes Hellstenius, som har vært praktikant for oss og jobbet frivillig med å bistå oss med digitale utfordringer, alt fra å gjøre opptak med Morten Strøksnes på Bjerkebak til å lage korte, litterære filmer i Instagram-format i anledning hundreårsjubileet for Kristin Lavransdatter, der unge mennesker leser et selvvalgt utdrag fra boka. Hun har også vært en god hjelper i utviklingen av SUS' Instagram-konto.

STYREARBEID OG DUGNADER

Det har vært avholdt 8 styremøter (4 på zoom, 4 på teams/fysisk på Bjerkebæk og Leseriet) med planlegging av aktivitet og behandling av løpende saker. Hagedugnaden på Bjerkebæk 4. mai hadde rekordhøyt oppmøte og nydelig vær! I tillegg til det løpende styrearbeidet har vi også fulgt opp ideene og aktiviteten som kom ut av strategiarbeidet i 2019, som ble oppsummert og nedfelt i et strategidokument for selskapets virksomhet på lang sikt, men også helt konkret for perioden 2020-22. Der ble planer lagt både for å trappe opp aktiviteten og flere tilbud til våre medlemmer. På tross av pandemiens begrensninger har vi etterstrebet å nå disse målene, med god spredning av aktiviteter over hele året og nye samarbeidsrelasjoner som også skaper aktivitet ut over Lillehammer.

UTVIDEDE SAMARBEID

I tillegg til å følge opp det gode samarbeidet med Litteraturfestivalen, Litteraturhus Lillehammer og Stiftelsen Lillehammer Museum/Bjerkebæk har vi også hatt møter med andre aktører det er naturlig samarbeide med, deriblant Nasjonalbiblioteket, Kristinspelet på Sel, Temareiser Fredrikstad, Aschehoug forlag, Pilegrimsleden i Gudbrandsdalen og Laurgardseter fjellstue på Høvringen, i tillegg til forskere og fagpersoner ved Universitetet i Oslo, Bergen og Trondheim. Møtene har allerede lagt grunnen for tettere samarbeid om formidling og felles arrangementer i fremtiden.

MEDLEMSVERVING

Blant andre prioriterte oppgaver er medlemsverving (målet i strategiplanen er å øke medlemstallet til minst 500 i løpet av perioden 2020-22). SUS hadde ved årsskiftet 520 medlemmer (en god økning fra 343 i 2020). Som vanlig har det vært en del både ut- og innmeldinger i løpet av året. Med økte aktiviteter rekrutteres det stadig nye medlemmer gjennom verving i flere ulike sammenhenger, som på Sigrid Undset-dagene og de ulike vandringene.

EN HØST I VANDRINGENES TEGN

Høsten 2020 ble en høst i vandringenes tegn for alle Sigrid Undset-interesserte, og det var spesielt hyggelig ettersom så mange planer for våren 2021 måtte skrinlegges og utsettes. Vi ble overveldet av den store interessen for våre vandringer i Sigrid Undsets litterære og biografiske univers. Vi startet opp med hagevandring på Bjerkebæk under tittelen Lengselen etter en hage, med landskapsarkitekt Marit Brandtsegg (Marit har tidligere vært leder for SUS) og idéhistoriker og forfatter Kristin Brandtsegg Johansen

(nåværende leder for SUS). I september arrangerte vi Byvandring i Sigrid Undsets Kristiania, som fikk overveldende mange interesserte. På grunn av et begrenset antall deltakere klarte vi ikke å få med alle, selv om vandringene fortsatte hele oktober. I juni og september hadde vi også Litterær fjellvandring i Kristin Lavransdatters rike på Laurgårdseter fjellstue på Høvringen med Sigrun Slapgard og Kristin Brandtsegg Johansen som vandreguidere. Til sammen var det flere hundre på vandring i Sigrid Undsets litterære univers dette underlige året.

GYMNADENIA

Gymnadenia fortsetter å komme ut om våren. Avtalen med trykkeriet Ait Bjerch AS innebærer at de, i tillegg til trykking/produksjon av Gymnadenia, også sørger for utsending av bladet til våre medlemmer. Det sparer oss for pakkejobben og ekstra fraktkostnader. Vi er svært fornøy med Julie Gaathaugs vakre design av bladet, hun designer også våre medlemsbrev som sendes ut på e-post. Gymnadenia gir oss sammen med hjemmesiden, medlemsbrev og oppdateringer på Fb og Instagram.

Under strategiarbeidet i fjor diskuterte vi muligheten av å utgi to Gymnadenia per år, for å få en jevnere formidling året igjennom av godt Undset-stoff. Det har vi imidlertid slått fra oss, men vi vil altså trappe opp formidlingen med mer digital

publisering av Sigrid Undset-stoff. Helt konkret skal alle tidligere Gymnadenia gjøres tilgjengelig digitalt, og i tillegg skal vi bygge opp et arkiv av interessant Sigrid Undset-stoff. En del utvalgte tekster vil også bli oversatt til engelsk og tysk for å imøtekomme et voksende internasjonalt publikum.

ØKONOMI

Vi er glade for å kunne melde om at Sigrid Undset-selskapets økonomi er stabilt god i et år da vi lett kunne måtte se ned i en bunnskrapt kasse. Vi har dette året innledet samarbeid med regnskapsfirmaet KanTall på Lillehammer og det har fungert bra. I et selskap dere alle arbeider frivillig er det også verdifullt å kunne sette bort denne oppgaven til en proff, slik at alle kan konsentrere arbeidet om våre kjerneoppgaver. Regnskapet blir behandlet av årsmøtet.

—

Styret i Sigrid Undset-selskapet